

Винесене судом рішення можна оскаржити у місячний строк з наступного дня після оголошення у відповідному апеляційному суді.

Щодо земельних спорів, сторонами яких виступають юридичні особи або громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності, то вони вирішуються господарськими судами. При цьому має враховуватися роз'яснення Вищого арбітражного суду України "Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом права власності на землю і землекористування" від 27 червня 2001 р. у частині, що не суперечать новому Земельному кодексу.

Виконання судового рішення передбачає заходи щодо забезпечення відновлення порушених прав і законних інтересів власників землі, землекористувачів, орендарів земельних ділянок і здійснюється відповідно до Закону України "Про виконавче провадження" від 21 квітня 1999 р.

Список використаних джерел

1. Земельний кодекс України. – Львів: Укр. технології, 2001. – 80 с.
2. Земельні відносини в Україні: Законодавчі акти і нормативні документи / Держкомзем України. – К.: Урожай, 1998. – 816 с.
3. Земельний кодекс України: Коментар. – Харків: ТОВ «Одіссей», 2002. – 600 с.
4. Земельні відносини в Україні: Законодавчі акти і нормативні документи / Держкомзем України. – К.: Урожай, 1998. – 816 с.
5. Конституція України. 1996, Київ. – 64 с. Кодекси України.
6. Шеремет А.П. Земельне право України: Навчальний посібник. – К.: центр навчальної літератури, 2005. – 632с.

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ КАРТОГРАФІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ

Вітков М.М. – студент 4-го курсу, напрямку «Геодезія, картографія та землеустрій» ПДАТУ

Керівник: Додурич В.В. – магістр, старший викладач кафедри землеустрою і кадастру ПДАТУ

Вивчення розвитку картографування території України від найдавніших часів до сьогодні та конструктивне осмислення сучасних тенденцій розвитку практичної картографії і теорії наукової картографії створили об'єктивні передумови для розробки теоретико-методологічних основ розвитку картографування в Україні як тривалого і комплексного соціально-історичного процесу, що характеризується певними особливостями сучасного стану, що все разом визначає умови подальшого його розвитку. З цією метою обґрунтовано визначальні риси картографічної діяльності як суспільно-історичної системи, розроблено принципи періодизації розвитку картографування території України і на цій основі виділено основні етапи її розвитку, аргументовано визначені поняття картографічної інфраструктури держави та національного картографування, обґрунтовано особливості сучасного стану національного картографування та української наукової картографічної школи, окреслено

основні напрями розвитку національного картографування на перспективу як комплексного картографування на системній основі.

У відповідності до поставленої мети в науковій роботі виконано узагальнення історичного досвіду картографування України, його сучасного науково-методичного та організаційно-технологічного забезпечення, теоретичних і експериментальних досліджень, які дозволили розв'язати важливу наукову проблему, пов'язану з комплексним, всебічним дослідженням картографування території України у ретроспективі, сучасності та перспективі.

Основні наукові та практичні результати досліджень можна сформулювати так:

1. На основі розгляду картографічної діяльності як суспільно-історичної системи, що розвивається у часі, основних принципів, за якими конструюється схема періодизації розвитку картографування, і авторських досліджень картографічної спадщини виділено шість основних етапів картографування території України: 1) Картографічні зображення у первісному суспільстві; 2) Картографування у стародавні часи (IV ст. до н.е. – V ст. н.е.); 3) Картографування у середньовіччі (VI ст. – початок XVII ст.); 4) Картографування у нові часи (середина XVII ст. – 1920 р.), який включає три періоди: середина XVII ст. – друга половина XVIII ст., кінець XVIII ст. – 1918 р. і 1918–1920 рр.; 5) Картографування у радянські часи (початок 20-х – початок 90-х рр. XX ст.), який також включає три періоди: початок 20-х рр. XX ст. – 1941 р., 1941–1945 рр., 1945 – початок 90-х рр. XX ст.; 6) Картографування у незалежній Україні (з 1992 р.). Дослідження розвитку картографування території України проведено з урахуванням суспільно-політичних умов і стану науково-організаційного забезпечення виконання картографічних робіт; стану та можливостей технічних засобів, методик та прийомів створення карт; якості та змісту самих картографічних творів; досвіду дослідників-попередників як вітчизняних, так і представників тих країн, до складу яких упродовж певного історичного часу належали окремі частини території України (Польща, Австрія, Росія).

2. На основі комплексного аналізу складових картографічної діяльності введено поняття картографічної інфраструктури держави, визначено її компонентно-структурну організацію як систему матеріальних (об'єкти забезпечення управлінського, виробничого, кадрового та наукового, інформаційного, допоміжного) та інституційно-правових (продукти забезпечення юридично-правового, нормативно-технічного, наукового, традиції) компонентів, визначено її основні риси та функції. Таким чином, картографічна інфраструктура – це складний комплекс різних сфер діяльності, що створює умови для забезпечення держави актуальною і детальною картографічною інформацією. Виявлено складові сучасної картографічної інфраструктури України, їх територіальну та функціональну структури.

3. Встановлено сучасні тенденції топографічного та тематичного картографування. Помітною тенденцією сьогодні є прагнення до комплексності і системності картографування: намагання до системного охоплення територій, що картографуються, до створення систем взаємодоповнюючих картографічних творів, до системності їх структури та комплексності змісту, до системи у розробці стандартів і створенні баз геопросторових даних і технологій. Характерною ознакою сучасного періоду є

перехід картографічної галузі на використання цифрової просторової інформації та комп'ютерних технологій створення карт, активне впровадження сучасних навігаційних систем та Інтернет-технологій, застосування матеріалів дистанційного зондування, формулювання проблеми стандартизації географічних назв та початок розробок по її вирішенню. Основними ознаками сучасного етапу національного картографування є створення власної державної картографо-геодезичної служби та напрацювання нормативно-технічної бази; відносно активний розвиток на самоокупній основі окремих напрямів, які забезпечують актуальні потреби суспільства (навчальні атласи, атласи і плани міст, атласи і карти автошляхів тощо); занепад стратегічно важливих – і для власне картографії, і для суспільства загалом – напрямів топографічного та державного тематичного картографування. Позитивною тенденцією є намагання осмислити особливості національної картографії, звернувшись до її історичного розвитку.

4. Встановлено, що однією з основних умов розвитку національної картографії є існування національної наукової картографічної школи, початком формування якої стала діяльність Українського науково-дослідного інституту географії та картографії під керівництвом С.Л. Рудницького. Організаційне оформлення її у післявоєнний період пов'язане з активізацією картографічних досліджень в університетах Львова, Києва, Харкова, Чернівців і створенням наукового осередку в Академії наук УРСР, що згодом став науковим центром картографічних досліджень в Україні. Процес формування та становлення школи зумовлений спадковістю в розвитку ідей та методик, що знайшло своє відображення у дисертаційних дослідженнях і у проведенні фахових наукових конференцій. Характерною особливістю української наукової картографічної школи є цілеспрямоване дослідження природи і суспільства, а також результатів їх взаємодії з метою створення актуальних картографічних творів. Модельно-пізнавальна концепція, на якій ґрунтується теоретична і практична діяльність національної наукової картографічної школи, пов'язана з розробкою теоретико-методичних основ комплексного картографування, яке виробило низку ідей, методик та визначних картографічних творів. Завдяки цьому став можливим успішний розвиток системного картографування. Його теоретичні, методологічні та організаційні засади домінують сьогодні і з ними пов'язаний подальший розвиток картографії. Необхідною умовою такого розвитку є також засоби систематизації та узагальнення необхідної інформації. Насамперед – це каталоги картографічних творів та бібліографічні описи літературних джерел.

5. Для формування загальних основ картографічного забезпечення України сформовані та обґрунтовані методологічні принципи, які враховують історичні особливості розвитку картографії (принцип ретроспективно-перспективної спрямованості або традиційності), враховують запити суспільства (принципи узгодженого розвитку, пріоритетності, завершеності), гарантують її сприйняття суспільством (принципи інформаційної безпеки, інформаційної підтримки), визначають можливість її виконання (принцип програмно-цільового планування та управління, стратегічної орієнтації, наукового підходу). Розроблено загальні засади картографічного забезпечення соціально-економічного та політичного розвитку України як складової частини усього процесу державотворення, сформульовані базові умови для їх реалізації (запит суспільства на картографічну інформацію, теоретико-

методичне та науково-організаційне забезпечення, виробничо-технічний та кадровий потенціал).

6. Розроблено перспективи розвитку комплексного картографування України на системній основі, дано визначення та обґрунтовано його основні ознаки. Авторське бачення перспектив розвитку комплексного картографування ґрунтується на усвідомленні використання системного підходу при визначенні змістовного наповнення основних його напрямів, виходячи із зростаючих суспільних запитів та можливостей картографічної галузі. Пріоритетного розвитку слід надавати топографічному картографуванню, що пов'язано із забезпеченням актуальних потреб держави, національної безпекою, а також становить необхідну базу для тематичного картографування (геологічного, ґрунтів тощо). Серед основних завдань топографічного картографування – комплексний підхід до формування нових засад створення топографічних карт і формування національної інфраструктури геопросторових даних, використання сучасних цифрових та інформаційних технологій, зменшення масштабного ряду державних топографічних карт від п'яти до трьох з метою їх оперативнішого створення на території всієї держави, удосконалення змісту та умовних знаків. Поглиблено розуміння перспектив розвитку основних напрямів тематичного картографування: компонентів природи, еколого-географічного, соціально-економічних явищ і об'єктів, атласного, регіонального. Запропоновано масштабний ряд для тематичних карт (стінних, настільних і складаних). Розроблено науково-методичні засади створення серії стінних комплексних науково-довідкових карт України масштабу 1:500 000, а також комплекту картографічних творів для вищої школи. Крім того окреслено перспективи організаційно-технічного та науково-методичного забезпечення розвитку картографування в Україні, у тому числі й завдання у сфері дослідження та збереження картографічної спадщини.

Висновок: вирішальний вплив на картографування України у найближчій перспективі матиме розвиток методів геоінформаційного картографування та дистанційного зондування Землі, оперативне картографування, віртуальне картографування, Інтернет-картографування.

Список використаних джерел

1. Веклич Л.М., Руденко І.С., Сосса Р.І. Сучасний стан та перспективи картографічного забезпечення викладання географії в школі // Науково-методичне забезпечення навчального процесу з топографії і картографії на географічних факультетах університетів та в школах з поглибленим вивченням географії: Матеріали IV Міжнарод. наук.-метод. семінару. Харків, 14-17 вересня 1999 р. – Харків, 1999. – С. 89-91. (Автору належать науково-методичні основи картографічного забезпечення викладання географії в школі, 0,1 друк. арк.).
2. Сосса Р.І. Аеронавігаційні карти України // Географічна наука та освіта в Україні: Зб. наук. праць. – К., 2000. – С. 9-10.
3. Сосса Р.І. До питання розроблення державної науково-технічної програми розвитку топографо-геодезичної діяльності та національного картографування в Україні на 2002-2010 роки // Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва: Зб. наук. праць Зах. геодез. т-ва. – Львів: Ліга-Прес, 2002. – С. 266-270.

4. Сосса Р.І. Загальногеографічна карта України масштабу 1:500 000 як база карта для створення серії тематичних науково-довідкових карт // Геоінформаційне картографування сьогодні: Наук. зб. – К.: Академперіодика, 2002. – С. 29-31.
5. Сосса Р.І. Зародження та становлення державної картографо-геодезичної служби України // Національна картографія: стан, проблеми, перспективи: Зб. наук. пр. – К., 2003. – С. 9-15.
6. Сосса Р.І. Картографічне забезпечення вивчення географії в школі // Географія та основи економіки в школі. – 1998. – № 3 – С. 23-25.
7. Сосса Р.І. Картографічне забезпечення вищих навчальних закладів // Модернізація і реформування середньої, вищої і післядипломної географічної та картографічної освіти в країнах СНД: досвід, проблеми, перспективи: Матеріали XII Міжн. наук.-методич. семінару, Харків, 8-12 вересня 2003 р. – Вінниця: Антекс-У Лтд, 2003. – С. 359-362.

ПРОБЛЕМАТИКА ВЕДЕННЯ ТА СПОСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ В УКРАЇНІ

Гичун Р.М. – студент 4-го курсу, напрям «Геодезія, картографія та землеустрій»

Керівник: Додурич В.В. – старший викладач кафедри землеустрою та кадастру ПДАТУ.

В даний час земельне законодавство України перебуває в стадії реформування, що здійснюється за декількома основними напрямками. До них відноситься як юридичне закріплення прав громадян на землю, встановлення гарантій їхньої реалізації, так і створення ефективних правових норм, що забезпечують здійснення функцій державного управління земельними ресурсами. Проведення земельної реформи і перехід до ринку нерухомості є невід'ємними складовими розвитку ринкових відносин у сучасній Україні. Це зумовлює необхідність обліку та охорони прав на землю, розвитку фіскальних інструментів (податків, орендної плати), заснованих на фізичних, економічних і правових характеристиках земель, а також правових і економічних механізмів раціонального використання та охорони земель.

Державний земельний кадастр, як система необхідних документованих відомостей, призначений для забезпечення державних органів, органів місцевого самоврядування, зацікавлених фізичних і юридичних осіб інформацією про землю. Значення державного земельного кадастру, як глобальної інформаційної системи, визначається також і тим, що його дані підлягають обов'язковому застосуванню при плануванні використання та охорони земель.

Застосування відомостей державного земельного кадастру повинно бути ефективним засобом захисту прав суб'єктів земельних правовідносин, тому особливо актуальним стає закріплене в ч. 2. ст. 34 Конституції України право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір. Кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля, крім того, ч. 2 ст. 50 Основного закону закріпила за